

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Felévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
 Hiszek egy isteni örök Igazságban:
 Hiszek Magyarország feltámadásában.
 Amen.*

A drágaság

a leggyakrabban emlegetett téma, ez az, amiről mindenki beszél, a drágaság ellen panaszkodunk, jajgatunk, gyülesezünk, ankétozunk, cikket írunk, csak épen — tenni nem teszünk ellene jóformán semmit.

A tél borzasztó inséges képe már közvetlen közelből vigyorog ránk. A kenyéret már most se tudjuk megfizetni. Mi lesz, ha még a tüzelőre is pénz kell? A hatósági árak után megpróbáltuk a szabad forgalmat, mert az felel meg a „modern” gazdasági elveknek. S mi lett a következménye? Az árak még szédületesebben emelkedtek. Hoztunk szigorú törvényeket és — nem hajtottuk végre, mert hiába, mi „modernek” vagyunk s a botbüntetés Ázsiába, sőtét középkorba való s gyalázata a civilizációnak. Felemeltük a tisztviselők és más fixumok fizetését, s a 20 százalékos emelésnek már a hírére is 50 százalékkal emelkedtek az árak.

Minden kísérlet dugába dőlt.

S mi mégis azt mondjuk, hogy a **tűrhetetlen drágaságnak minden áron való megszüntetése a hatóságoknak mindenek fölött való elsőrendű kötelességük.** Mert anélkül konszolidációról beszélni se lehet.

Vaskézzel és semmitől vissza nem retentő energiával kell megfogni a dolgot.

Párt- és osztályérdekre való tekintet nélkül meg kell állapítani az elsőrendű életszükségleti cikkek árát és kiméltlenül megbüntetni azt, aki tulhágja.

Száz aranyat ajánlok egy föletlen gomb ellenében, hogyha jótékony hatása nem lesz annak, ha egy-két új virilistát 25 mogyorófa pálcával igyekszünk jobb belátásra bírni.

Mert addig ne várjunk a drágaság terén még csak enyhülést se, amíg az árdragító visszaélések üldözésére hivatott rendőrkapitány meg büntető bíró maga is fanyar mosollyal ismeri be, hogy a feleisége öt koronával drágábban fizeti a tej literjét a megszabott árnál, mert különben tej nélkül marad a gyerek.

Drákói rendszabályok kellenek, s kiméltlenül végre kell őket hajtani. Csak így lehet megelőzni a korgó gyomrok egyre fenyegetőbb forradalmát.

Az üres gyomorral nem lehet vitakozni, azt nem lehet csupán ígéretekkel elcsillítani, frázisokkal megnyugtanni és türelemre kapacitálni.

Ennek a súlyos és égetően sürgős problémának a megoldása legyen legfőbb feladata a kormányznak és a nemsokára összeülő nemzetgyűlésnek.

A kisantant a Habsburgok ellen

Bonyodalom Magyarországnak a népek szövetségébe való felvétele körül

Páris, szept. 7. Londonból táviratozzák a „Petit Parisien”-nek: A Reuter-ügynökség egy karlsbadi távirata közli, hogy Cseh-Szlovákia, Románia és Jugoszlávia a népszövetségben **tilakozni fog Magyarország felvétele ellen**, még pedig azzal a megokolással, hogy a **kisantant nem volt képes IV. Károly visszatérését a magyar trónra megakadályozni**, mihelyt Magyarországot is felveszik a népszövetség tagjai sorába.

Páris, szept. 7. A „Temps” genfi tudósi-

tója azt írja, hogy Magyarországnak a népszövetség kebelébe való felvétele valószínűleg **élénk vitára fog alkalmat adni.** Hír szerint a kisantant képviselői abban állapodtak meg, hogy ha ezt a kérést előterjesztik, akkor mindannyiuk nevében **közös nyilatkozatot tesznek**, amelyben kijelentik, hogy **mihelyt egy Habsburgot állítanak a magyar trónra, 24 órával rá a kisantant csapatai magyar területre nyomulnának be, hogy ilyen módon érvényt szerezzenek a békeszerződésnek.** (MTI.)

Magyarok oláh hadbiróság előtt

Kolozsvár, szept. 7. (MTI.) A kolozsvári hadbiróság magyar tisztek, főiskolai tanárok, lelkészek, diákok, kereskedők, iparosok és ur-nők összeesküvésű pörét fogja a napokban tárgyalni. **A vádlottak száma több mint száz.**

Cseh helységnevek a Felvidéken

Kassa, szept. 7. A belügyminiszter minden város, község és helység részére cseh hangzású hivatalos nevet állapított meg. **Olyan helységeket, amelyekben több mint 20% csehnyelvű állampolgár lakik, valamint az összes fürdőhelyeken az utcákat és a tereket az államnyelvén kell megjelölni.**

Lengyel követ-ég Budapesten

Varsó, szept. 7. (MTI.) A minisztortanács tegnapi ülésén elfogadták a külügyi miniszternek azt a javaslatát, hogy Budapesten, Bécsben és Sófiban a most működő diplomáciai ügyvivőség helyébe **követségeket állítsanak fel.**

Szász Zoltánék fogva maradnak

Budapest, szept. 7. Annak idején a bécsi „magyar” sajtó informálása miatt letartóztatott Szász Zoltán és társainak védői a vádtanácsához folyamodtak, kérve a vádlottak biztosíték ellenében való szabadlábra helyezését. **Ma a büntető törvényszék vádtanácsa a kérelmet elutasította.**

Nyugatmagyarország népének szabadságharca

Katonai átvétel híre

Berlin, szept. 7. A nyugatmagyarországi eseményekre vonatkozóan illetékes antant forrásból érkező legújabb jelentések szerint egyelőre valószínűtlen, hogy Nyugatmagyarország katonai átvételét antant csapatok vegyék kezükbe. **Abban az esetben, ha erre mégis szükség lenne, az átvételt a szövetségközi bizottság nevében egy angol vagy olasz tábornok vezetné.**

Csak magyar pénzért

Sopron, szept. 7. Nagymartonban az osztrákok erőszakkal osztrákosítanak. **Leuzedik a magyar cégfeliratokat és német nyelvűeket tüzetnek ki. A nép igen bizalmatlan az osztrákokkal szemben és csak magyar pénzért ad el terményeket, vagy élelmiszert. Az osztrák hivatalnokok panaszkodnak, hogy nem tudnak megélni.** (MTI.)

A lakosság harca az osztrákok ellen

Sopron, szept. 7. Szent-Margit bánya község lakossága semmit sem hajlandó tudni az Ausztriához való csatlakozásról. **Egy és fél órást tüzharc keletkezett a lakosság és az osztrákok között. Az osztrákok retorzió gyanánt a községben ismét számos embert letartóztatottak.**

Szombathely, szept. 7. Az éj folyamán az osztrák csendőrség és polgári ruhába öltözött kommunista munkások, mintegy 1600—2000-en négy gépfegyverrel Purgauból Szentelek felé vonultak. **Utközben felkelőkkel összecsüzték s a harc folyamán a felkelők három embert megsebesítettek. Az osztrákok Purgau felé, a felkelők pedig Szentelekre vonultak.**

Szombathely, szept. 7. Pinkafőnél az osztrák csendőrség és polgári ruhás munkások Stájerországból ismét be akartak hatolni magyar területre, a felkelők azonban utjukat

állták és visszaverték őket. **A stájer határon Vas megyében jelenleg osztrák csendőr nincs.**

Sopron, szept. 7. A Szent-Margit-bányán fellazadt lakosság megtámadta az osztrák csendőröket. **Hosszabb ideig tartó tüzharc fejlődött ki. A felsőpulyai osztrák csendőrség Sopronujlakra vonult vissza.** (MTI.)

Lövészárkokban

Bécs, szept. 7. (Budapesti Tud.) Kirschlagból jelentik, hogy az osztrák osztagok a helységtől északra, délre és nyugatra elterülő magaslatokat megszállva tartják és **lövészárkokat ástak. A szemben lévő magaslatokon a magyarok szintén lövészárkokba fészkeltek magukat. Idáig egyetlen lövés sem történt. Polgáremberrek jelentése szerint a Kirschlag melletti magyar csapat még mindig szüntelenül erősödik.**

Osztrák hadijelentés

Bécs, szept. 7. MTI. Nagymartonból jelentik: **A kirschlagi szakaszon az éjszaka nyugodtan telt el. Gyalogságunk megszállotta az ország határát és ott erősen megerősített állásokat foglalt el. A csendőrség megint bevonult az első zóna helységeibe, ahonnan hétfőn éjjel elzavarták őket. — Az inzurgensek üzelmei tovább tartanak. Ma éjjel északra Kismartonból, a soproni körülről öt felé előretolt őrszeinkre Zuránynál szabadsapatok közvetlen közelből löttek. Az őrsök visszavonultak. Ennek az összeütközésnek is véres áldozatai voltak, a mi részünkön egy halott és két sebesült. A szövetségközi bizottság parancsa, hogy a véderőnek az első zónába semmiesetre sem szabad bevonulni és hogy az osztrák csendőrségnek a fegyveres támadások elől vissza kell vonulnia, szemmel láthatóan erősen befolyásolta csendőrségünk ellentálló képességét és még fokozta az inzurgensek vállalkozó szellemét.**

Tuszekat szednek az osztrákok

Sopron, szept. 7. Zarány sopronmegyei községben az ottani osztrák csendőrség már régóta azzal fenyegette a plébánost, hogy le fogja tartóztatni, mert azzal gyanúsítják, hogy összejátszik a felkelő lakossággal.

A lakosság, hogy ezt megakadályozza, ma éjszaka körülvette az iskolát, ahol az osztrák csendőrség tanyázott és azt megostromolta. A tüzharc közben két osztrák csendőr elesett. A többieket a felkelők magukkal vitték a közeli erdőbe, ott lefegyverezték, azután szélnek eresztették őket.

Az osztrákok erre ma reggel elhurcolták a plébánost. A tuszek szedése még egyre folyik. Legújabbán az osztrákok elhurcolták a pörgölényi körjegyzőt, Kófalvy Józsefet és László fiát, a pukfalvi tanítót. A két letartóztatottat egyenesen Bécsújhelybe vitték. Mindkettő arról volt nevezetes, hogy nagyon erős kommunista érzelmeket áruolt el.

Horvátok Magyarország mellett

Sopron, szept. 7. Cinfalván tegnap az antant misszió megbízásából kint járt egy olasz százados, aki előtt a horvát anyanyelvű lakosság lelkesen tüntetett Magyarországot mellett. Az osztrák csendőrséget, amelynek a falu határában őrsége van, az éj folyamán a lakosság megtámadta és visszavonulásra kényszerítette. (MTL)

Olaszország IV. Károly ellen

Páris, szept. 7. A Reuter-ügynökség ma felhivatalos közleményben a következőket írja: A nagykövetség tanácsa az olasz kormány kivására úgy határozott, hogy a legutóbb megkötött jegyzéket, amelyet eddig még nem nyújtottak át a magyar kormánynak, kiegészítik. A jegyzék — amely csak arról szólt, hogy a nagyhatalmak tiltakoznak Magyarország akadékoskodása ellen, amely hátráltatja Nyugatmagyarország átadását, jöllehet, az a békeszerződések értelmében Ausztriát illeti —, egy további résszel fog kibővíteni, amely IV. Károly ügyét teszi szóvá. Különösen ki fogja említeni, hogy a király forma szerint még nem mondott le a magyar trónról, mivel 1918-ban csupán annak a kinyilatkoztatására szorítkozott, hogy elhagyja az országot és mert a hivatalos okmányokon még mindig megvan a „magyar királyság” felírás.

Az antantjegyzék hatása

Bécs, szeptember 7. A „Deutsche Österreichische Tages-Zeitung” írja: A Magyarországnak átadott jegyzék, amelyet most közölték, egyáltalán nem volt olyan hangú, amilyenre kellett volna lennie, noha az antant Németországgal szemben számtalan ultimátummal fordult. Mi élénkén kételkedünk abban, hogy az ilyen hang Magyarországon benyomást keltene s azt hittük, hogy sokkal erősebb hangot fognak alkalmazni. (MTL)

Budapest, szeptember 7. Beavatott politikai körökből az antantjegyzékkel kapcsolatban a következőket közlik:

Bármennyire udvarias hangon közli a jegyzék az antant álláspontját, tartalma mégis alkalmas arra, hogy megütközést és csodálkozást váltson ki a magyar közvéleményben. A jegyzék abszolút meg nem értéssel viseltetik a nyugatmagyarországi helyzet iránt. A magyar kormány bizonyosságot szolgáltatott arra, hogy a trianoni békét feltétlenül kötelezőnek ismeri el és álláspontjától nem is óhajt eltérni.

Ami a kiürített területeken történt, arról a magyar kormány igazán nem tehet. A lakosság nem akar csatlakozni Ausztriához, mert gazdasági boldogulását jobban látja biztosítva Magyarországon. A kormányt nehéz helyzetbe hozta a jegyzék, azonban megkönnyíti állásfoglalását az a körülmény, hogy mögötte van nemcsak Nyugatmagyarország népe, hanem az egész magyar közvélemény.

A válaszjegyzék megfogalmazásánál a magyar kormány számolni fog azzal a közhangulattal, amely ma uralkodik a lelkeken.

Válasz az antant jegyzékére

Budapest, szept. 7. Az antant jegyzékének megérkezése a nyugatmagyarországi helyzetben egyelőre semmi változást sem idézett

elő. A kormányhoz közelálló körök úgy tudják, hogy a külügyminiszter még a mai nap folyamán válaszol a demarsra és a válaszjegyzékben ki fogja fejteni, hogy a magyar kormányt a történet sajnálatos incidensekért semmiféle felelősség nem terheli.

Az összeütközések mindenütt a már átadott területeken történtek és azokban magyar katonaság vagy csendőrség sehol részt nem vett és az osztrákoknak ellonálló lakosságot a magyar kormány semmi formában nem támogatta. A még megszállva tartott zónában teljes rend uralkodik.

Ujból hangsúlyozni fogja a jegyzék az Ausztriával szemben fennálló anyagi követelések jogosságát és azoknak az átadással történő veszélyeztetését is és annak a reményének ad kifejezést, hogy a nagykövetség tanácsa még egyszer fontolóra fogja venni a magyar álláspont helyes és kétséghívhatatlan igazát.

A finn érsek és a magyarországi zsidókérdés

A finn-ugor népeknek e nyáron lefolyt első iskolai kongresszusa alkalmából több magyar kiküldött is járt Helsingforsban, felszabadult északi rokonaik fővárosában.

Dr. Szeberényi Lajos ez alkalomból felkereste Johanssen Gusztávot, a finn evangélikus országos egyház érsekét. A magyarországi viszonyokról folyván a beszéd, az agg főpásztor nagyon is élénkén érdeklődött a magyarországi zsidókérdés iránt, mert — mint mondá — az internacionális zsidó sajtó erőszakos hatalma következtében a zsidókérdéssel többet foglalkozik a külföldi sajtó, mint a többi magyar vonatkozású kérdéssel együttvéve, Szeberényi magyarzatképen, azt nyújtotta az érseknek, hogy a világtérkések e legnehezebbje különös ólomsúllyal zuhan a mi nyakunkba, mert sehol a világon nem kedveztek egy a zsidóknak, mint nálunk. Sajnos — mondotta tovább — evangélikus főgimnáziumaink majdnem több zsidó intelligenciát neveltek, mint evangélikust. Az eredmény és hála az, hogy a zsidóság nem éléskiz meg a társadalmi egyenlőséggel, hanem ha levégőhöz jut, uralkodni akar.

Az öreg ur helyeslőleg bólintgatott az északiak epikus nyugalmával s azután egy élmény elbeszélésebe fogott:

— Nyolc évvel ezelőtt Jeruzsálemben jártam, (megfordultam átutazóban a magyar fővárosban is), innét hazafelé jöve Jaffában hajóra szálltam és ott esett meg velem, hogy egy zsidó zsidónak nézett engem s héberül szólt hozzám. Jól tudván héberül, ezen a nyelven válaszoltam, mire ő ezt vallotta: „A pénz már a mi hatalmunkban van, hátra van még a tudomány, ha azt is hatalmunkba kerítjük, miénk lesz a világalom”.

Meg kell jegyeznünk, hogy északi rokonaink szép hazájában már a háború előtt erőteljes antisémista szellem volt s a magyar néphez való meleg vonzódásukban csak az az egy bántotta őket, hogy itt a Kárpátok ölen olyan beteges filozófia áramlat uralkodik.

Drótsövénnyel kerítették be II. Vilmost

Hága, szept. 7. A hollandiai kormány jegyzékben értesítette az angol kormányt, hogy a hatóságok Vilmos császár őrizetét megerősítették. Kastélyát drótkerítéssel vették körül, hogy minden közlekedés ellenőrizhető legyen. A levélpostát is átvezetik és a politikai természetű küldeményeket nem adják át a császárnak, aki csak a hatóság beleegyezésével távozhatik kastélyából.

Massaryk felvidéki körútja

Kassa, szept. 7. Massaryk elnök szeptember 19-én érkezik Pozsonyba. 20-án Turóc-szentmártonba utazik és 22-én érkezik Kassára, ahol szemlét tart a helyőrség felett és meglátogatja a városházát. Kassáról az elnök a rutén földre utazik, kíséretében lesz Czerny miniszterelnök és Benes dr. külügyminiszter.

SHS

A békekötésnek nevezett francia-angol-olasz elmeháborodásnak egyik torzulttje a jugoszláv állam, az SHS, vagyis a szerb-horvát-szlóven népzagyalék, nagyon beteg, szinte — azt lehetne mondani — megkezdte halálos agóniáját. — Talán nemsokára odajut, hogy az SHS-ből SOS lesz, ami a nemzetközi hajózás távirati nyelvén a süllyedő hajó vészjelzése az azonnali segítségnyújtás irányában: *mentsék meg a mi lelkünket!*

Közeledik az idő, amikor sorsa betelik. Horvátország forrong és valószínűleg rövid idő kérdése, hogy általános lázadás törjön ki a boldogító (?) szerb uralom ellen. De ezt a vak is láthatta előre. A háború előtt minket, magyarokat is gyűlöltek a horvátok, de a szerbeket valósággal tulfozozott dühvel utálták. 1915. tavaszán, mikor hónapokon át laktáboroztunk a Szerémségben, bőven volt alkalmam erről meggyőződni. A horvát származású finácok a Száva partján legalább is olyan megbízható őrszemek voltak a szerb járőrök ellen, mint a magyar bakák. És ezeket az őstönös, vérükben velükszületett ellenségeket „testvérek” gyanánt kötötte egymáshoz Trianon! S hogy teljes legyen a csudabogár, még a jámbor boszniai muzulmánokat is odafűzték atyafiságos csókolódásra ehhez a kutyamacska-párhoz! Most már aztán bizonyára háttorzonzó meglepéssel olvashatják Rómában, Párisban, Londonban, hogy mik történnek Zágrábban és Szarajevóban nap-nap mellett.

És vajjon Albánia állapota hogy fest? Vagy a fekete hegyek országa, Montenegro? Avagy a guzsbakotott Baigaria? Ugye, mind egytől-egyig mennyire megnyugtató feleletet adnak ezek a földrészek a vulkánikus talaju Balkán felel? Ideig-óráig lehetett ezeket a népeket puskatussal és szuronnal megfékezni, de állandó letörésre gondolni, egységes állam lehetőségéről álmodozni csak az ópiumpipások esztétizált kábultságában volt lehetséges.

Es a mi legnagyobb bökkenő, itt van végezettül a királykérdés. Ki legyen a vivat: Sándor-e vagy György? Mindeniknek megvan a maga pártja és amikor körül égni kezd az új ország határa, bent, az állam szívében még nagyobb, még pusztítóbb gyehenna készül kibobbanni. Ha még ez a polgárháború is rászakad a boldog és győztes szerbekre, akkor esetleg mi is elmondhatjuk róluk: szegény délszlávok. A saját magunk történelmünknek a legszomorubb borzalmai, amikor magyar a magyar ellen támadt.

Mindezekből pedig az a legfontosabb, hogy a magyar igazság gyümölcse, ha lassan is, ha nehezen is, de érik, egyre érik. Ezidő-szerint a délszláv kérdés a legfontosabb a magyar külpolitikában, lényegesebb, mint magának Nyugatmagyarországnak az ügye. A trianoni békeuszorások a szerencsétlen és darabokra tépett Csonkamagyarország köré, mint áldozati bárány köré egy rablófalkát, egy éhes farkasgyűrűt állítottak: nesze, egyetek még meg ezt is. De az igazság pásztorbotja védi, gyámolítja az ártatlan szenvedőt és a korgó-gyomru, vérre áhító fenevadak végre is neki-látnak, hogy felfalják egymást.

Az isteni igazság és a természet ellen nem lehet vétkezni büntetlenül. A magyar igazság napja fölkelőben van.

A horvátok már világosan látják, hogy az a csaknem évezredes kapcsolat, mely őket közjogilag is hozzánk fűzte, a két nép természeti elhelyezkedéséből önként következett, mert egymásra voltunk utalva.

S ugyanezen okból, mert sok közös érdekünk és sok közös ellenségünk van, bármilyen idegenül hangozzék is ez ma még, el fog következni az az idő, amikor el fog oszlani az a gyűlölet is, amit mesterségesen szítottak a magyarok és szerbek között, amikor a jóvátétel után, meg fogjuk találni a kiegyenlítő-désnek és megértésnek alapjait.

Ezt mi keserves leckével tanultuk meg s keserves leckék árán fogják megtanulni a szerbek is.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

Közgazdaság

A gazdálkodás üzleti menete

(Mutatvány dr. Prack Lászlónak „A bir-
tok helyes berendezkedése és kezelése”-című
értékes és gyakorlati érdekelő megírt könyvé-
ből, melyet olvasóink figyelmébe ajánlunk.)

Ha megfontolt okosságokkal kiválasztottuk a termelendő növényeket, megállapítottuk a tenyésztendő állatok fajtáját és mennyiségét, vagyis ha egész gazdálkodásunk minden irányát tervszerűen kijelöltük, következik a gazdálkodási terv megvalósítása. Ennek eléréséhez szükségesek bizonyos mindennapi teendők, intézkedések, azonfelül bizonyos általános gondosságban és felügyeletben kell részesíteni a gazdálkodónak a gazdaságot.

A kisgazdának megfelelő számadást is kell vezetnie. Sajnos, kisgazdánk közül a legtöbben abban a véleményben vannak, hogy számadást vezetniük teljesen felesleges, mert saját maguknak gazdálkodnak s így nem tartoznak számadással senkinek sem. Legnagyobb tévedés azt hinni, hogy a számadás csupán a gazdálkodó vagyoni ellenőrzésére való. Vagyoni ellenőrzésen kívül a kisgazdaság üzleti életében az a jelentősége a számadásnak, hogy:

1. a gazdaság tisztajövedelmét megismerjük, amire főleg a tulajdonosnak, vagy bérlőnek van szüksége;

2. a számadás a termelés helyes irányításához nélkülözhetetlen és így a többtermelésnek, valamint a nagyobb jövedelem elérésének értékes eszköze.

A gazdálkodás végeredményében üzlet; Eredmény pedig a jövedelmezőségben mutatkozik. Hogy a gazdaság jövedelmét megismerhessek, legalább is pénztári naplót feltétlenül kell vezetnünk. Aki nem jegyzi fel kiadásait és pénzbevételeit, az nem állapíthatja meg, hogy sikerrel járt-e gazdálkodása, vagyis elérte-e azt a jövedelmet, amit a gazdaságba, a felszerelésbe fektetett pénze után méltán elvárhat. Kisgazdaságnak azonban kevés a pénzbevétele, mert a termények nagyrészt a gazdálkodó maga használja fel; épen azért a saját háztartásban elhasznált terményekről jegyzéket kell vezetnünk, hogy azok értékét a bevételekhez hozzászámítsuk. Nagyon egyszerű a kisgazdának naplót vezetni arról a munkáról, amit saját maga és családja tagjai végeztek a gazdaságban. Ezáltal kiszámíthatja, hogy a gazdaság jövedelmében milyen nagyságu munkabérhez jutott a végzet munkája után. A jövedelem kiszámításához a gazdálkodónak nyilván kell tartania a gazdaság minden vagyontárgyát is és fel kell jegyeznie követeléseit, valamint tartozásait is.

A termelés helyes irányításához szükséges feljegyezni a terméseredményeket, még pedig egészen pontosan. Minden évben, minden növénynek területét és termését hibátlanul fel kell jegyezni, mert csakis így állapíthatjuk meg, hogy miféle növények hoztak legjobb termést, melyeket érdemes tehát kiterjedtebb mértékben termelnünk s melyeket nem.

Az állatok termelőképességét szintén fel kell jegyeznünk. Ha tudjuk, melyik tehenünk mennyi tejet adott és melyik sertésünk fiadzott legtöbb malacot, akkor ki tudjuk a legjobb tenyészanyagot növényállataink közül választani. Sajnos, sok kisgazda sem az aratási eredményeket, sem az állatok termelőképességét nem tudja pontosan. Soknak még kellő mérőeszköze sincs a termékek és termények méréséhez. Ilyen körülmények között sokszor megtörténhetik, hogy egyik-másik termelésre határozottan ráfizet a kisgazda, ami nem történne meg, ha termelési eredményeket kellőleg feljegyeznék.

BorvásárBalatonfüreden

A Balatoni Szövetség Balatonfüreden 1921. évi szeptember hó 21—25. napjain nagyszabásu borkóstolót és borvásárt rendez, amelyen bor, gyümölcs, virág, zöldség, főzelék és konzervek, továbbá, mező-, kert- és szőlőgazdasági gépek kerülnek bemutatásra. Csakis termelők állíthatnak ki. Azok, akik terményt állí-

tanak ki, térdíjat nem fizetnek, csupán azok, akik gépekkel és eszközökkel vesznek részt a kiállításon. A jelentkezések határideje szeptember 10., jelentkezni a Balatoni Szövetségnél kell. A kiállított tárgyakat szakbizottság bírálja meg. A kiállításra belföldi és külföldi kereskedők nagy számmal fognak érkezni, ezért kívánatos, hogy a kiállításra az eladó teljes borkészletet jelentsék be. Jelentkezési lapokat korlátlan számban lehet a Balatoni Szövetségnél Balatonfüreden kapni.

Tilos a sertés kivitel

Budapest, szept. 7. Értesülésünk szerint a belföldi sertésekre elrendelték a kiviteli tilalmat. A rendeletet azért adta ki a kormány, hogy a hus és zsír árának esökkenését biztosítsa.

A terménykivitel korlátozása ellen. Budapestről jelentik: A Magyar Külkereskedelmi Szövetség termény szakosztálya tegnap gyűlést tartott, amelyen a minisztertanácsnak a terménykivitel jelentékeny részének megszüntetésével kapcsolatban hozott határozatával szemben állást foglalt. A felszólalók kifejezték, hogy ilyen egyoldalú rendszabállyal a drágaságot csökkenteni nem lehet, de a kivittel szemben szabad terménybehozattal kell engedélyezni és Jugoszláviából tengerit kell behozni, Amerikából pedig zsirt.

A házi-nyultenyésztés fellendülése szövetkezés útján. Az Országos Altruista Szövetség kezdeményezésére nemrégiben alakult meg az Országos házi-nyultenyésztő és Értékesítő Szövetkezet. A szövetkezet máris teljes igyekezettel látott hozzá, hogy ezt a népelemezésre különösen fontos gazdasági ágat felvirágoztassa. A szövetkezet útján a tagok nemcsak kiváló faj- és tenyésznyulakhoz jutnak, jutányos áron, hanem egyúttal megfelelő takarmányhoz, ketrecekhez és sodronyszővethoz is. — A szövetkezet fog gondoskodni a tenyésztett nyulak és gereznák értékesítéséről, tenyésztőtelepek berendezéséről, stb.

Hogy nálunk a házi-nyultenyésztés nagyobb lendületet nem tudott venni, annak oka kizáróan a tenyésztők szervezetlensége. Ha azonban a szövetkezetnek sikerül a tenyésztőket zászlaja alá sorakoztatni, a szövetkezet irányítása mellett, melynek vezetőségében a legkiválóbb tenyésztők foglalnak helyet, a házi-nyultenyésztésben rövid idő múlva oly határozott irányzat fog kialakulni, amely gazdaságilag úgy a tenyésztőknek, mint a fogyasztóknak a legnagyobb előnyöket fogja biztosítani.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtök: „Náni”, népszimnő 3 felvonásban.

Péntek: „Lengyelvér”, operett 3 felvonásban.

Szombat: Ugyanaz.
Vasárnap d. u.: „Postásfiu és huga”, bohózat 4 felvonás.

Vasárnap este: „Lengyelvér”.
Hétfőn: Ugyanaz.
Kedden: „Gyurkovics leányok”.
Szerda: „Tolvaj”, dráma.

Romeo és Julia. Shakespeare lenyűgözően hatalmas szelleme a magyar színpadon elejétől fogva élő és elevenítő, s a magyar Shakespeare-kultusz teljesen egy színvonalon áll a többi kultúrénemzetével, ha ugyan fölül nem múlja azokét. Így csak kötelesség volt, hogy a Csokonai-színház klasszikus estéinek sorozatát a nagy angol esodagazdaságu szellemi kincsesházából választott darabbal nyitotta meg tegnap este.

Kétségtelen, hogy modern színpadon Shakespeare-t jól játszani a legnehezebb feladat s az is kétségtelen, hogy a Csokonai-színház minden legjobb igyekezete ellenére sem tudta megoldani a súlyos problémát. Mert amilyen szigorúan egységesek a Shakespeare-tragédiák, éppoly tudatos és a legminuciozusabb részletekig kidolgozott vezéreltet kíván meg az előadásuk s épen ez a pontos és összevágó

előkészítettség hiányzott a tegnapi előadásból. S hogy részleteiben ennek ellenére is tudott hatni, sőt felemelni is, az elsősorban Halassy Mariska és Rubinyi kiváló egyéni teljesítményének tudható be.

Halassy Mariska finom és bensőséges, bájosan gyermekes és mélyen szenvedélyes, a részletek gazdagságában és lelki átélésben egyaránt kiváló alakítása hálás megértésre talált.

Rubinyi intelligensen és meglepően egyénien fogta föl Romeót és a renaissance elementáris érzelmi indulatu ifjút közvetlen finomsággal, gyöngédséggel és hévvel érezte.

Ugy ő, mint Halassy, megtudták hallani és szólaltatni Shakespeare színes, pompázó és gazdag melódiájú nyelvét és mindketten tolmácsolni tudták annak belső zenéjét és mély-séges lüktetését is. Külön említést érdemelnek itt különösen Rubinyinak finom és invenciózus gesztusai és szövegpolitó akciói.

Heltay Mercutioja jól fölépített, aprólékosan jellegzetes és ötletes alakítás; László Gyula jóságon egyszerű barátja és Halassyé minden fölösleges hang és mozgás nélkül megformált kitűnő dajkája messze fölülemelkedett az epizód szerepek keretein. (bl.)

Buday Ilonka Pozsonyban. Buday Ilonka, a kitűnő primadonna, aki a múlt évadban rövid ittléte alatt kivételes képességeinél fogva oly nagy népszerűségnek örvendett, mint előtte csak kevés más színésznő, a szezon végén megvált a társulattól s az Ujpesti Blaha Lujza színházhoz szerződött. Mint most értesültünk, ezt a szerződést felbontotta és Faragó Ödön pozsony-kassai színtársulatának tagja lett. Tudvalevő, hogy Buday Pozsonyban volt szubrett, mielőtt a Csokonai-színház tagja lett s a pozsonyi közönség minden bizonnyal nagy szeretettel várja és fogadja vissza régi kedveltjét.

Színházak és mozgószínházak közlöményei

Csokonai színház — Lengyelvér. Kardoss Géza igazgató nagy áldozatok árán szerdettette le Helvet Erzsit, az ország egyik legszebb és legjobb primadonnáját és Járny Sándort, a debreczeniek régi kedvenc bonvivantját. E két vezető szereplővel kerül színre pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn a Lengyelvér. Főszereplők Kálmán Mancsi, Arkossy, Halassy, Nádossy Pista. A pénztár már mind a 4 előadásra árusítja a jegyeket. Az előjegyzett jegyeket csak déli 12 óráig tartja a pénztár. Ez lesz az operett ensemble első bemutatkozása.

Uj bérletek kiváltását szeptember 10-ig eszközli a színház igazgatósága.

A P milliós örökség II. része. A borzalmas malom detektív dráma 4 felvonásban, ma csütörtökön utoljára lesz a Vigszínház mozgó műsorán. Ezzel a két részes kalandor történet befejezést nyer. Előadások 7 és 9 órakor.

Az első új amerikai sláger megjelenése. Péntek, szombat és vasárnap mutatja be az országban itt először az 1921—22. évi idény első nagy slágerét. „Buborékok az élet tengerén” című nagy 6 felvonásos szerelmi drámát a Vigszínház mozgó, amelyben a legjobb amerikai filmművészek, élükön Lilly Bingh-vel játszanak. Az életből van ellesve ez a csodás szép és megható történet, amelyben egy szerető szív Fálváriája játszódik le. Az előadásra különös gondot fordít az igazgatóság, mert nyilvánvalóan egy filmeseménnyel van szó. Az előadásokhoz külön zenekíséret lesz. Az igazgatóság kéri törzspublikumát, hogy jegyeikről elővételben gondoskodják. Budapestben a nagy filmújdonyságot szeptember 17-én az „Uránia” Színház mutatja be.

Jön a rozson át, Mathers Helen világhírű regényét mutatja be holnap az Apollo. A kitűnő Star-film, melyben Lóth Ilja játsza a főszerepet, a magyar filmgyártás remeke, mely az egész világon dicsőséget hozott a magyar filmművészetnek. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Nagy művészi sikert ért el tegnap az Apollóban Zahler Magda, Krémer Lilly, dr. Bánóczy Dezső és Pataky Ferenc vendégfellépte. Zahler Magda klasszikus táncszámai meglepő szépek és stilszerűek, Krémer Lily bájosan adta elő műsorát, dr. Bánóczy felülmúlhatlan az ő

paraszt kuplival, Patáky kupléi nagyhatásuak, a műsort kedvesen egészítette ki Perczel Sárika zongora kísérete. A közönség egész este szívesen ünnepelte a kiváló művészársaságot. Ma, csütörtökön bucsuznak a vendégművészek. Előadás fél 9-kor. Jegyelővétel.

Ión a rozzon át pénteken 3 előadás az Apollóban 5, 7 és 9 órákor.

Zahler Magda ma este utoljára lép fel nagy sikerű táncjaival az Apollóban.

Az Érdekházasság Glyn Elinor gyönyörű regénye 5 felvonásban. Magyar művészek, mint Bánhidny Iona, Törzs Jenő, Vándory, Győző Ibojka stb. játékaival. Azonkívül a m. kir. Ludovika Akadémia jun. 24-én tartott „Magyar leventék” c. 2 részes sport ünnepélye filmen, eredeti helyszíni felvételekben. Továbbá „A tánc.” Színes felvétel. A Pathé-féle lassítóval felvéve. Ujdonság! Ma és holnap látható az Urániában. Kezdeté este 7, 9 órákor.

Félhelyáru előadás keretében, szombaton délután 3 órákor is láthatja az Urániában a mai gyönyörű sláger műsort. Jegyelővétel.

A tőzsde

Érlelti zárlat szept. 7. (MFI.) Berlin 627, Moszkva 185 50, Newyork 587, London 2179, Páris 4480, Milánó 2540, Brüsszel 4925, Koppenhága 100.—, Prága 705.—, Budapest 140.—, Zágráb 300, Bukarest 642, Varsó 17, Bécs 0.62, Osztrák leányeg 47.

Budapesti zárlat szept. 7. (MTL.) Magyar hitel 1640, Osztrák hitel 565, Angol-Magyar bank 7.55, Lendület bank 695, Magyar-Olasz bank 305, Jelz hitelbank 253, Korosk. bank 6645, Posti hazai első 19300, Borsodmiskolci 32.40

Valuták. Napoleon 1420—65, Angol font 1510—1590, Dollár 407—17, Francia frank 3125—140, Márka 445—455, Lira 1780—1795, Osztrák kor. 34 1/4—35 1/4, Rubel 38 50—38 fél, Lei 470—480, Sokol 500—10, Svájci frank 6625—6725, Korona dinár 825—845, Frank dinár 853—865, Lengyel marka 12—13.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vessz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Ócskavasak legmagasabb árú vásárol Steiner Eötvös-u. 110. Kovacs mesterek részére használatos ócskavasak legolcsóbban házhoz szállítatnak.

Molyvár ellen szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban heraktároz **KOVÁRY és ÁLT-MANN** Piac-utca 42.

Olcsó épületek Barakok lebontásából eredő több vagon prima deszka és fűrészelt fa Nyíregyházán a villanytelepnél levő barakk-táborban f. hó 11-én d. e. 9 órákor elárvereztetik.

Forgács István műbrás Bádogyos-u.

Iskolai tanulók és intézetek legolcsóbb beszerzési forrása egészségügyi dolgokban Jóna és Jóna Drogueriája Kossuth utca 6.

FÉMONTÓDE! Bronz, réz, alumínium Pauló stb. öntősz. vállalja **Ferencz** Debrecen Zsigmond-utca 13. Telef. 439.

Rizikancsok felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a **kiadóhivatalukban** Makulatura öt kilós tetelekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Győződjön meg!! Özv. **Rácz Károlyné** által házilag vezetett jó magyar konyháról **„Széchenyi” étteremben** Hol e hó 10-én, Szombaton nagy hirtre kolbász és káposztás csusza est lesz. Petőfi-téren az állomással szemben szívesen idejézt csakis ott töltheti!

Bélyeggyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1385.

Lapkihordó asszonyok felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Káliszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek **„Radikál” patkányirtó szerstb.** Telefon 14-80. legolcsóbban szerezhető be Telefon 14-80 **Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.**

Fehértói temetkezési intézete DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház.) Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91. Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett. :: Exhumál és hullaszállítást vállal! :: Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

Poloskairtást vállal felelősséggel helyben és vidéken **RÁTHONYI GÁBOR** hatóságilag engedélyezett főregisztr. Cegléd-utca 18.

Mindennemű könyvkötői munkát, dobozokat partut, bőrtárcát és kiegészítő felírást készít **VARJAS PÁL** Könyvkötő-bőrdíszműves Egyháztér 3. sz. Bank s biztosító intézetek könyveinek javítását a helyszínen is végzek. Cópia kötések a legjutányosabb árban.

Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadó-vállalat Részv.-Társ.

KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 3-48 sz. Debreczen, Piacz-u. 59. sz. Telefon 3-48 sz.

KÉSZIT:

minden a sokszorosító szakba vágó munkát u. m.: rovatos iveket, folyóiratokat, kereskedelmi és más nyomtatványokat. Esküvői és eljegyzési értesítéseket, névjegyeket, gyászlapokat, műsorokat és falragaszokat

Költségvetéssel készséggel díjmentesen szolgál.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

NAPI HIREK

A közbeeső kisasszony-napi munkaszünet miatt lapunk legközelebbi száma 10-én, szombaton reggel jelenik meg.

A Tisza-szoborbizottság ülése. A gróf Tisza István-szoborbizottság tolvaj hó 12-én, hétfőn délelőtt fél 12 órakor a városháza tanácstermében alakuló ülést tart.

Duplaadó számítás. A polgármesteri hivatalban eddigi bejelentések szerint a következők kívánják adójuk kétszeresen való számítását: dr. Fráter Imre orvosi, dr. Láng Sándor orvosi, dr. Szántó Sámuel, Mihalovits Jenő gyógyszerész, dr. Rex Ferenc vegyész-mérnök és dr. Balogh Zsigmond ügyvédi oklevél alapján.

A munkaközvetítő hivatal főnöke. Debrecen város tanácsa Kupinszky Sándor II. oszt. városi tisztviselőt, aki eddig a főispáni hivatalhoz volt beosztva, a munkaközvetítő hivatal megszervezésével bízta meg. Kupinszky egyes vidéki városokba s Budapestre tanulmányutra ment. A városi tanács költségeinek fedezésére 1200 koronát kiutalt.

Bernolák a pesti lakáshiányról. Bernolák Nándor népjóléti miniszter nyilatkozott a fővárosi lakáshiányról és kijelentette, hogy több ezer új lakás építése mellett igénybe fogják venni a garni szállodákat, a mulatóknak és kaszinóknak egy részét. A lánckereskedő galiciáknak lakását elreklvirálják. A nagy lakásoknak egy részének elreklvirálására csak a legvégső esetben kerül a sor.

A városi bélyegek ügye. Mint ismeretes, Debrecen város közgyűlése még 1919. novemberében úgy határozott, hogy minden oly hivatalos akták, melyek a városhoz magán felek által adatnak be, városi bélyeggel látandók el. Ezt a közgyűlési határozatot még annak idején felterjesztették az illetékes miniszteriumba jóváhagyás végett. A pénzügyminiszter azonban a közgyűlés ezen határozatát nem hagyta jóvá, s így a városi bélyegek használata megszűnt. Most aztán az emelkedett papírára s a rossz viszonyokra való tekintettel Csóka Sámuel h. polgármester terjedelmes beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben rámutatott a papírára tetemes emelkedésére, továbbá arra, hogy ezen bélyegek használata legalább fedezte a kiadásokat. Elnélfogva Csóka Sámuel h. polgármester azt kérte a városi tanácstól, hogy vegyék napirendre a városi bélyegek ügyét. A városi tanács a h. polgármester ezen beadványát magáévé tette s úgy határozott, hogy a városi bélyegek újból való forgalombahozatalának ügyét legközelebb újból a közgyűlés elé terjeszti.

Térzene Ma délután 5 órakor a katonazenekar a Szent-Anna utcán térzenét tart a következő műsorral: 1. Magyar katonák indulója: Nöth A. 2. Rákóczi nyitány: Keler B. 3. Marie polka mazur: Ambróz D. 4. Czigánybáró egyveleg: Strauss J. 5. Csárdás induló: Fricsay.

Románia a címek és rangok ellen. Új törvényjavaslat szerint úgy Romániában, mint a románok által megszállott területen az összes nemesi címek és rangok, az összes előneveket, valamint a bárói, grófi és hercegi rangok eltörlik.

Nagyarányu aranycsempészet. Szegeden át Belgrádból jelentik: A rendőrség nagyarányu ezüst- és aranycsempészsnek jött a nyomára. A Simplon expressen plombált postaszakokban nagymennyiségű aranycsempét csempészett egy Turni nevű postás és egy Bononi nevű francia kalauz Konstantinápolyból Párisba és Londonba. A vonatban 11 zsák aranyat találtak mintegy 400 kgr. súlyban.

A kollégium tanévnyitó ünnepélye holnap, 9-én lesz. 10 órakor a Nagytemplomban istentisztelet, ezután ünnepi beszédek a Kollégium dísztermében. Ezen ünnepélyre az érdeklődő közönséget meghívja az igazgatóság.

Eljegyzések. Serfőző Imre—Kovács Margit, Szász Ferenc—Daróczy Klára, Zöld Zoltán—Eugi Róza, Koronkai István—Orsó Erzsébet, Kozák István—Pávai Julianna, Csobán Imre—Erdei Margit, Zabalai Sándor—Rozsos Margit, Kovács István—Stern Erzsébet, Nagy Ferenc—Kemény Erzsébet, Vedres Gábor—Gyalai Julianna, Mészáros Ferenc—Molnár Erzsébet, Deutsch Richard—V. Szabó Julianna, Nyikos Sándor—Ludmann Lidia, Kovács János—Nagy Róza, Bujdosó László—Lőrincz Erzsébet, Kovács József—Kerecs Lidia, Fejes József—Szilágyi Julianna, Demeter Károly—Gresó Irén, Raniszavljevics István—Bányai Zsuzsanna.

Egy 100 százalékos hadirokkant kálváriája. Ruzs Emilnek, a volt 22. közös gyalogezred őrmesterének a háboru alatt mindkét lába és balkarja gránátelégnyomás következtében megbénult. Jelenleg mint Erdélyből menekült szítakészítő és rostás mester Kisujszálláson nehezen keresi meg maga és családja számára kenyerét. Az utolsó két hónapban gondjait a kiméletlen konkurrencia annyira megszorította, hogy Ruzs Debrecenbe jött oltalom-szerzésért. Szerkesztőségünkben elpanaszolta, hogy egy rostásmester, ki a háboru alatt, míg Ruzs munkaképességét teljesen feláldozta, az alatt ő Amerikában tőkét gyűjtött, visszavándorolt, Kisujszálláson letelepedett, műhelyt nyitott és a 100 százalékos rokkantsága miatt versenyképtelen Ruzst a Kisujszállás és vidéki piacról leszorította s utóbb annyira ment, hogy most már ő biztatja Ruzst Kisujszállás elhagyására.

Kisujszállás és vidéki hazafias polgárságát arra kérjük, támogassa a hadirokkantat, megrendeléseivel őt keresse föl. A létében megáradott rokkant, mivel mesterségéhez szükséges anyag beszerzésére 15—20 ezer koronára van szüksége, a Tiszántul hazafiasan érző polgárainak pénzbeli adományait kéri. (Címe: Ruzs Emil szítakészítő és rostásmester, Kisujszállás, Sugár-u. 60—10.)

Dr. SZILÁGYI IMRE magán hegedűoktatását megkezdte. Tanítványok jelentkezését elfogadja délelőtti órákban, Piac utca 10. szám, I. emelet

Szüreti mulatság a Royalban e hó 11-én vasárnap 7 órai kezdettel.

Egy menyasszonyhoz . . .

Irta: Könyves TÓTH KÁLMÁN

Lánya! az álom valóra válva,
Ami az ábránd tiünderkeze szőtt,
Belépsz ama sejtelmes világba,
Hol köd üli meg gyakran a mezőt.
Eszményeid, miért szived rajonga,
S rózsafüzérte font a képelet
Egymásután lehullanak a porba,
Vagy szárnyra kelnek . . . s ha sirsz: értelek.

Gyöngyharmatot ittál arany pohárból
Egy cseppnyi keserv abba nem vegyült!
S ha megjelentél köztünk, vagy akárhol:
Ajkaidon jökedv mosolya ült,
Édes anyád éber gonddal takargat,
Hogy elkerülj mindent, ami fáj s gyötör,
Féltett virága vagy s marádsz e háznak,
A szeretet aggódva is gyönyör.

Növekedtél kis otthonod körében . . .
Édesanyád várta a szép napot:
Lánya előtt majd nyílik másik Éden,
Virágosabb, mint az, mit elhagyott . . .
Nem oly felhőtlen, oly üde hajnal . . .
Rózsabokor ágon több a tövis,
Küzdelem vár talán száz-annyi bajjal,
Csakhogy les: majd örömdöd ám több is.

Szived hű felé el kar-karba öltve,
Búban, örömben egymás oldalán —
Igy értek el a nyugtot adó öbölbe
S megoldva lesz itt az élet — talány:
Két ifju szív forró vágya, szerelme,
Csodás erő, nagy égi hatalom,
Mely kis magot cédrus fává nevelne,
Az Alpes is élötte csak halom.

Ne féljetelek belépni a világba,
Ha utáltársatok Hit és Remény.
Varázstükörbe a jövőbe látva:
Áldás lebeg e párnak életén!
Zászlótokon ragyogjon e fölirat:
„Együtt egyért! Két szív s egy akarat!”
Ekkor az ég bíbor hajnalra virrad,
S hű kezetek arany kalászt arat . . .!

Kísérjen el a jó anya fohásza,
Tanácsait követve járjat-k.
Hajtókat viharharag ha rizza
Nem ártanak a háborgó habok.
Derül az égi bolt s amerre jártok
V.rág fakad s izes gyümölcs terem.
Harmat, eső lágyan perreg le rátok,
Mert e világ királya: — Szerelem!

Magyar postahivatalok ellen. Szabadkáról jelentik: A szabadkai postahivatalban különös eljárás, illetve vizsgálat indult meg az egyik magyar tisztviselő ellen, akit egy szerb postás azért jelentett fel, mert a levelekre a bélyegeket úgy ragasztotta rá, hogy a szerb király feje megfordítva került a levelekre s a jelentés szerint ez az uralkodó iránti tiszteletlenség kifejezése. A feljelentés alapján az ügyészség meg is indította az eljárást felség sértés címén a magyar postahivatalok ellen.

A rendőri ügyeleti díjakról. A közelmúlt napokban érkezett le a belügyminiszter rendelete az államrendőrség ügyeleti díjairól. Az új fendelet szerint az ügyeleti díjnak csak a felét kapják a rendőrtisztviselők, míg a díj másik fele egy közös kasszába utalandó. Az így összegyűlt összegekből megfelelő időközönként minden rendőrtisztviselő egyforma arányban részesül, eltekintve attól, hogy teljesített-e ügyeleti szolgálatot vagy sem.

A tisztviselői étkezdekről. A köztisztviselői étkezdeket, mint ismeretes, a tisztviselők maguk vették házi kezelésbe s az étkezde a legkifogástalanabban működik. A Czegléd-utca 11. szám alatti helyiségeken átutazó és szabadságról vissza érkezett tisztviselők a legkifogástalanabb kiszolgálás mellett, olcsón étkezhetnek.

Nádossy tánciskolája. K. Nádossy István, a Csokonai-színház tagja, modern táncok gyakorlására haladó növendékeknek órákat ad. Érdeklődni naponta délután 3—5-ig a ref. püspöki palota (Hatvan-utca 1.) III. 42. lehet.

Házasságkötések. Papp Ferenc Som Ilona Bartha István—Tamási Irma, Syrek Ferenc Krizsán Ilona, Tóth Nándor—Brémer Mária, Kocsis József—Volvicsky Mária, Sárközy Zsigmond—Mezei Klára, Barta György—Lichtmann Emma.

A kormány a bécsi és cseh zsidó újságok ellen. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a Bécsben megjelenő „Neues Wiener Journal“ és a „Vidensky Dennik“, valamint a Prágában megjelenő „Prager Presse“ című sajtó termékektől a postai szállítás jogát megvonta.

Az ingatlan vagyonváltságról szóló törvény életbe lépett. A hivatalos lap szept. 7-iki száma közli, hogy az ingatlan vagyonváltságról szóló törvény életbe lépett. A hivatalos lap ugyanezen száma az ingatlan vagyonváltságról szóló törvényt a teljes terjedelmében közli.

Németország jorradalmosítása a célja Trockijnak, amint azt bizalmas körben elárulta. Azt állítja, hogy e célra 320 millió arany áll rendelkezésére. Első sorban a Ruhrvidéket és Szászországot akarja felforgatni e hó közepén. A francia és német kormány tudomást szerezvén erről a jó szándékról, mindent elkövetnek a veszedelmes terv megghiusítására. Sikerült is már több beutazott agitátort letartóztatni.

Lépfene a Hortobágyon. Néhány nappal ezelőtt a Hortobágyon a városi lovak egyike lépfenében megdöglött. A városi tanács most elrendelte, hogy a Hortobágyon levő összes lovakat a lépfene elleni szérummal oltás be. A védőoltások értesülésünk szerint már meg is kezdődtek.

Betöltésre kerülő állások a világitási vállalatnál. A világitási bizottság sürgős javaslatot nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben a másfél év óta betöltetlen igazgatói állás mielőbbi betöltését kéri. A javaslat szerint már türehetetlen, hogy ez a fontos és nagy vállalat igazgató nélkül álljon. A javaslat másik részében azt adja elő a világitási bizottság, hogy a főgépész tulvan terhelve a munkával s épen ezért jó volna, ha a városi tanács egy h. főgépészi állást szervezne. A tanács a világitási bizottság javaslatát, mérlegelve az abban felhozott nyomos indokokat, annak a bizottságnak adta ki, amelyik a világitási vállalati tisztviselőknek fizetésrendezésével van megbízva. Ez a bizottság, amint Aberle Rajmund Budapestről haza érkezik, nyomban tárgyalás alá veszi a javaslatot. A betöltendő és megszervezendő állások anyagi számításaira vonatkozó munkálatokon Ary főszámvevő helyettes dolgozik.

— **Nyitva lesz a városi képtár.** A városi képtár igazgatósága a több oldalról megnyilvánult kívánságra való tekintettel elhatározta, hogy az eddigi rendtől eltérőleg a képtárat köznapokon is nyitva tartja, egy legalább 10 tagból álló társaság részére. Az érdeklődők a képtárat naponként 10—1-ig és 4—7 óráig díjtalanul megtekinthetők.

— **Hadiárvák neveltetési segélye.** A hadiárvák és hadirokkantak gyermekei részére adományozandó neveltetési segélyre a magy. kir. népjóléti minisztérium folyó évi október hó 30-ával bezárólag pályázatot hirdet. Kérvények az árvaszék útján adhatók be; bővebb felvilágosítással a Hadigondozó Népiroda (Szent Anna-u. 12.) szolgál.

— **Eltűnt asszony.** Tegnap délután Tokay Gábor Bánk 120/b. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy tegnap reggel lakásán otthon hagyott édes anyja, Tokay Gáborné 45 éves asszony eltűnt s mindaddig nyoma sincs. A rendőrség körözi az eltűnt asszonyt.

— **Az ungi kommunisták.** Ungvárról jelentik a Magyar Kurirnak: A felvidéki kommunisták 60 delegátusa Ungvár mellett titkos gyűlést tartott. A csendőrség rajtuk ütött és 8 résztvevőt, köztük Seidler volt magyarországi népbiztos letartóztatta.

— **Debrecéni kommunistavezérek letartóztatása Kassán.** Mint Kassáról jelentik, a legutóbbi napokban a Felvidéken számos politikai letartóztatást eszközöltek a csehek. A letartóztatottak között olyanok is vannak, akik a kommün idején Debrecenben vezetőállásokat töltöttek be; így Faragó Béla vármegyei politikai megbízott, aki már huzamosabb ideje tartózkodott Kassán és Füredi Miklós városi közigazgatási politikai megbízott, aki Miskolcra költözött át Kassára s mikor tartózkodási engedélyét akarta meghosszabbíttatni, a rendőrség, amely két hete figyelte levelezését, őrizetbe vette. A letartóztatott kommunistákat a rendőrségi fogdában helyezték el, Faragót kivéve, akit betegségére való tekintettel a katonai kórház zárt osztályán őriznek, míg meg nem szökik.

— **A kereskedők és az 50 koronások.** A rendőrségtől nyert értesülésünk szerint a városban tegnap nagyon sok kereskedő nem akarta elfogadni az Osztrák Magyar Bank kibocsátásában levő szabályszerűleg lebélyezett 50 koronás bankjegyeket. Ezen bankjegyek még mindig forgalomban vannak így azok el nem fogadása büntetés terhe alatt tilos.

— **Elmaradt tanácsülés.** A városi tanácsülés ma délelőtről a közbe jött ünnep folytán holnap délelőtre halasztatott el.

— **Felkérem a tanonctartó vendéglős urakat,** hogy tanoncaikat f. hó 10-én, szombaton délután 3—5 óráig az iskola helyiségében (Burgondia-u. Iparostanonciskola földszint 1 sz. termében) beírni sziveskedjenek. — *Polster, igazgató.*

— **A v. zeneiskolában** az összes tanszakokra, u. m. zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneelmélet és melléktárgyakra a beiratások szeptember 1—15-ig eszközöltnének a zenedeptitkari hivatalában d. e. 10—1-ig. A tanítás f. év szeptember 15-én kezdődik. Bővebb felvilágosítást a zenedeptitkari irodában.

— **Valódi szarvasbőr** női és férfi keztyűk, kocsis mosó és arcotlő szarvasbőr, szivacs, gyermekharisnya, pólyagummi, has- és csipőszorító, sérvkötő, gummiharisnya kapható Vitáriusnál Piac-utca 16. Alföldi palota.

— **Nevelési segély hadigondozott gyermekeknek.** Hadiárvák és hadirokkantak gyermekeinek adományozandó nevelési segélyre a Népjóléti minisztérium folyó évi október hó 30-ig pályázatot hirdetett. Kérés az Árvaszék útján adható be. Bővebb felvilágosítással a Hadigondozó iroda (Szent Anna-u. 12.) szolgál.

— **Iskolakönyvek,** az összes iskolák részére, egyetemi tankönyvek, író és rajzszerkek legnagyobb választékban Antalfy József könyvkereskedésében.

— **Orvosi, jogi, gazdasági és minden más egyetemi tankönyvek** Csáthy Ferenc tudomány egyetemi könyvkereskedésében kaphatók. Piac-utca 8. sz.

— **Balázások.** Katona András 13 hónapos, Zabolai X. 1 napos, Markó László 7 hónapos, Matkó Józsefné Kerekes Ilona 33 éves, Szabó Vilma 5 éves, Sinka András 4 napos, Berezi Sándor 25 éves, Balási Irén 17 éves, Rác György 35 éves, Ujváry Imréné Pávai Julianna 28 éves, Kökényessi Mihályné Jurás Mária 27 éves, Vitális Jánosné Mészáros Róza 35 éves, Saáry Miklós 17 hónapos, Szuhánics Gábor 2 hónapos, Sári Katalin 13 hónapos, Horváth Tibor 14 napos, Róth Pál 64 éves, öz. Papp Lászlóné Fajtényi Mária 45 éves, Nagy Györgyné Hidvégi Eszter 45 éves, Kovács Károlyné Budabázi Jolán 38 éves, Kálmán Mihály 13 napos.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. 12-én megkezdődik. Beiratkozások Péterfia 2. sz.

— **Dr Erdélyi Pál** egyetemi klinikai tanárségéd szabadságáról visszatért és rendelését újból megkezdte.

Az Erő

magyar ifjúsági lap ötödik életévébe lépett. Őszinte örömmel üdvözöljük ez első kvinten nium hajnalán. E napokban kaptuk idei első (szept.) számát, amelyben Máthé Elek tartalmas cikkét látjuk Dantéről és első közleményét Sárány István, ismert ifjúsági író, Santa Bica regényének. Olvasóink nem először veszik ennek a nemzeti tartalmu, tiszta evangéliumi szellemű ifjúsági folyóirat ajánlását. Ravasz Árpád és Záborszky János kitűnő szerkesztésében ez a lap, mint értesülünk, kedvelt olvasmánya a fővárosban, felnőttek köröknek is. Ép ezért leszögezzük, hogy tőlünk, Tiszántul nagy népességű és tehetős polgároknak bővelkedő fővárosától is mást vár és mást érdemel, mint amennyit eddig nagy szűkösen kiadagoltunk neki.

Ezt a lapot Debrecenben, ugyszólván Révész Imre fedezte fel, az ő prédikációjából ismertük meg egy ilyen lap súlyegységét. Szerintünk az itteni keresztény nemzeti alakulatoknak is szívükön kell hordani „Az Erő” neves és eddig könnyelműen kevésbevetett nagy ügyét s ezek, mint halljuk, kész örömmel helytállanak. „Az Erő” külön női lappal nem bír, de pótolja a hiányt gondos női szerkesztésben megszülető melléklettel, leányok számára. Reméljük azonban, hogy főképpen protestáns és egyéb nemzeti körök hathatós támogatásával az Evangéliumi Diákszövetség is ott lesz mihamar, ahol a Regnum Mariánium egyesület kiadóhivatala, amely e három különös érdeket (ifjú, lány és gyermek) három lappal (Zászlónk, Nagyasszonyunk, Kis Pajtás) szolgál. Az Erő mutatószámát az Evangéliumi Diákszövetségtől (IV. Váci-uta 20. II. 4—7.) kérjük meg.

Külföldi őszi újdonságaink megérkeztek!

SPIRA ÉS BEREGI

uridivatüzlet. Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 15

A légi járművek lefoglalása

Budapest, szept. 7. (MTL.) A trianoni békeszerződés életbeléptetése után Magyarország összes katonai és haditengerészeti járműanyagát a szövetséges és társult főhatalmaknak kiszolgáltatni köteles. A hivatalos lap holnapi száma közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, amely az összes légi járműanyagot, legyen az akár valamely katonai, vagy polgári hatóság, akár magánszemély birtokában, vagy megőrzésében, lefoglaltatni nyilváníja. Azok, akiknek ilyen anyag tulajdonukban vagy megőrzésükben van, kötelesek ezt a körülményt 15 napon belül a kereskedelemügyi minisztérium XI. szakosztályában írásban bejelenteni.

A szerb hadsereg figyel

Bécs, szept. 7. (MTI) A „Mittag” jelenti Belgrádból: Bojovió, a délszláv hadsereg vezérkari főnöke tegnap az egész vezérkar kíséretében Eszékre utazott. — Elutazását a magyarországi eseményekkel hozzák kapcsolatba.

Szerbek a pécsi antantmisszióban

Belgrád szept. 7. (MTL.) A kormány a legutóbbi minisztertanácson elhatározta, hogy képviselteti magát a pécsi antant misszióban a Baranyában lakó szerbek testi épségének és vagyonbiztonságának megőrzése végett. Az SHS királyságot a misszióban Jaksics Zerké nemzetgyűlési képviselő és egy magasrangú külügyminiszeri tisztviselő fogja képviselni.

Friedrich Budapesten

Budapest, szept. 7. Friedrich István, aki Nyugatmagyarországról Balatonfüredre utazott családjához, befejezte nyaralását és ma délben Budapestre érkezett.

Angora elesett

Szmirna, szept. 7. (Reuter.) Ide érkezett jelentés szerint Angora súlyos harcok után, amely a törökök elűzésével végződött, elesett.

Szerb fantazmagória

Belgrád, szept. 7. (MTI) Az itteni lapok berlini jelentései alapján azt a fantasztikus hírt közlik, hogy egy angol tőkés csoport megvásárolta a pécsi szénbányák részvényeinek 90%-át és a Magyar Folyam és Tengerhajózási R. T. részvény többségét is megszerezte. Ez a konzorcium volt az oka annak, hogy Baranyát oly hirtelen ki kellett üríteni.

A MTI megjegyzése: Ez a hír az ismert módon rágalmaz meg mindenkit, aki a mértéktelen szerb követeléseket feltétlenül nem hajlandó támogatni.

SPORT.

MBOSZ kerületi ülése. A birkozó kerület f. hó 11-én vasárnap tartja d. e. 11 órai kezdettel választmányi ülését az MLSz kerület hivatalos helyiségében. Bika szálló fölémelet 16 sz.

MLSz tanácsülése. Pénteken f. hó 9-én tartja szeptemberben havi rendes tanácsulását a kerület. Az ülés pontban 6 órakor veszi kezdetét a hivatalos helyiségében. Bika szálló fölémelet 16.

Válogatott játékosok összejövetele. Felhívom az összes válogatott játékosokat, hogy a miskolci utazás megbeszélése s egyebek közlése céljából f. hó 8-án este a hivatalos helyiségbe 7 órára jöjjenek fel. Kerületi kapitány.

DMTK—DKASE mérkőzése lesz ma délután 4 órai kezdettel az üggetőteri pályán, mely tekintve a különös szeszélyvel játszó csapatokat teljesen egyenrangú mérkőzés felek között fog lefolyni, hol inkább a pillanatnyi kondíciótól függ a győzelem elérése. A DKASE felállítása a következő:

Szabó, Fried, Baik, Klein, Keresztury, Deutsch, Ökrös, Mertin, Sipos, Rottmann, Fred I. A DMTK ezzel szemben a következő összeállításban szerepel:

Szántó, Glatz, Ulakovits, Kántor, Adám, Papp, Fehér, Mertin, Kerekes II., Molnár, Szotyori.

Amint értesülünk nincs kizárva, hogy Ulakovich balszélsőt fog játszani, mert legutolsó trainingjén a helyen kiváló produkált. Előzőleg 2 órai kezdettel a II. o. csapatok míg d. e. 9 óráig három ifjúsági csapat-pár játszik a pályán.

Csontvázak a BEAC pályán A budapesti egyetemi ifjúság, — minthogy sport pályával nem rendelkezik, hosszabb ideig kénytelen volt más pályatulajdonos vendégszeretettel élvezni. Pár nap előtt érkezett meg Belitska honvédelmi miniszter ajándéka: 2 millió korona, mely lehetővé tette, hogy a BEAC részére egy modern Budapest részére pedig egyik legnagyobb sport pálya építkezését megkezdhessék. A most folyó munkálatokban tegnap a munkások ásás közben emberi csontokra bukkantak, majd tovább ásva, a lelet környékén összesen 12 emberi csontvázat találtak.

Bírókijelölések. Szeptember 8-ra: DKASE pályára a DMTK—DKASE következő mérkőzéseire reggel 8 órára: Törpe dr Kocsis Sándor. 9 órára: Ifj. II. Blattner Béla. 10 órára: ifj. I. Szegedi Gyula. Délután 2 órára I. b. dr Kocsis Sándor. 4 órára I. csapatok mérkőzésére Bródy Barna. KTE—KSE (Kisvárdai) Kerekes Géza. — Szeptember 11-re: Tüzérszázály—DTE (nagyerdei pálya) Vadkerty Endre. TTE KIKSE (Karcag) Szabó Kálmán. KTE—BUSE (Kisujszállás) Machó Ferenc

Fegyelmi határozat. A fegyelmi bizottság határozata alapján Glatz DMTK játékos, durva játékszándékáért tekintve tel eddigi sportszerű viselkedésére a 19. §. alapján 1 hétre letiltotta, melyet a felfüggesztéssel kitöltöttnek vett.